

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 09.02.2026, klo 15:00 - 16:00

Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2 ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 11 Valtuustokysely Tampereen Hämeenkadun toimimattomista valoverhoista - Mats Uotila**
- § 12 Valtuustokysely kaupungin tukemien lasten liikuntaharrastusten käyttöasteesta - Laura Vänskä**
- § 13 Valtuustokysely Tampereen valoverhojen hankinnasta - Juho Hirvelä**
- § 14 Valtuustokysely nuorten työllisyyden tukemisesta Tampereella - Aino Halinen**
- § 15 Valtuustokysely ihmiskaupan torjumisesta Tampereen kaupungin hankinnoissa - Minna Minkkinen**
- § 16 Valtuustokysely Tampereen nuorisopassin yhdenvertaisesta kohdentamisesta - Marika Puolimatka**
- § 17 Valtuustokysely ruoka-avun tarpeen kasvusta Tampereella - Lauri Lindén**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny, saapui 15:45
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jatinen Tuula
Jussila Anne-Mari
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaleva Lassi
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Korhonen Laura
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Lindén Lauri
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud, saapui 15:45
Moilanen Anna, saapui 15:30
Mustakallio Jaakko
Nurminen Ilmari
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puolimatka Marika
Salmijärvi Mirja
Sirén Jouni
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Mitja
Träskbäck Jocka
Uotila Mats
Vikman Sofia
Vänskä Laura

Muut saapuvilla olleet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Gustafsson Jukka
Helimo Matti
Jussila Perttu
Jäntti Aleks
Kaivonen Kirsi
Karjalainen Miisa
Kirjavainen Johanna
Kostiainen Leena
Kuitu Pilvi
Loukaskorpi Johanna
Nevanperä Lauri
Ovaska Jouni
Puisto Sakari
Pursiainen-Hautala Sirpa
Rajala Petri
Skön Erika
Suomi Iia-Elisabeth
Tynkkynen Oras
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Virolainen Atte

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 11

Valtuustokysely Tampereen Hämeenkadun toimimattomista valoverhoista - Mats Uotila

TRE:30/02.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Tampereen Hämeenkadulle vuonna 2021 hankitut kalliit valoverhot ovat osoittautuneet toimimattomiksi.

Valoverhojen hankinnan kustannukseksi muodostui vuonna 2021 noin. 1,2 miljoonaa euroa asennuskustannuksineen. Tämän jälkeen valojen korjauksiin on käytetty ainakin 100 000 euroa.

Ongelmat alkoivat jo valojen käyttöönoton yhteydessä. Nyt valot on todettu korjauskelvottomiksi.

Tapaus herättää kaupunkilaisten keskuudessa huolta veronmaksajien rahojen käytön tehokkuudesta ja kaupungin hankintaprosessien laadusta.

Kysyn seuraavaa:

1. Mikä on arvio Hämeenkadun valoverhojen hankinnan, asennuksen, korjausten, ylläpidon ja lopullisen poistamisen kokonaiskustannuksista Tampereen kaupungille? Onko kustannuksia jaettu tai tullaanko niitä jakamaan kaupungin, valmistajan, suunnittelijan (Ramboll) tai muiden toimijoiden kesken?
2. Mitkä olivat valoverhojen hankintaa koskevan tarjouspyynnön keskeiset vaatimukset kestävyuden, ylläpidon ja takuiden osalta?
3. Mitä oppeja kaupungin hankintaorganisaatio on ottanut tästä tapauksesta, jotta vastaavat virheet voidaan välttää tulevilla hankinnoilla?
4. Julkisesti on kerrottu, että Hämeenkadulle suunnitellaan uutta valojärjestelmää. Millaista valojärjestelmää ja millaisella hankintaprosessilla kaupunki suunnittelee hankittavan?

Apulaispormestari Ilkka Porttikiven vastaus Mats Uotilan valtuustokyselyyn:

1. Mikä on arvio Hämeenkadun valoverhojen hankinnan, asennuksen, korjausten, ylläpidon ja lopullisen poistamisen kokonaiskustannuksista Tampereen kaupungille? Onko kustannuksia jaettu tai tullaanko niitä jakamaan kaupungin, valmistajan, suunnittelijan (Ramboll) tai muiden toimijoiden kesken?

Valoverhojen hankinnan arvo oli noin 1,2 M€, joka jakaantuu siten, että vajaa puolet varsinaisen verhon materiaalikustannukseen sekä reilu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

puolet verhon asentamiseen ja taustajärjestelmien kustannukseen. Verhojen korjausten ja purkamisen kustannukset ovat yhteensä suuruusluokaltaan 150 000 euroa. Kustannuksia jaetaan tehdyn sopimuksen mukaisesti siten, että valoverhomateriaalin alihankkija hyvittää tilaajalle 202 000 euroa. Hyvitys tilittyy pääosin Tampereen kaupungille allianssin palvelutuottajan ja Tampereen Raitiotie Oy:n maksumekanismien kautta.

Valoverhot on toteuttanut raitiotien rakentamisesta vastannut raitiotieallianssi, jossa Tampereen kaupunki on yksi osapuoli. Allianssissa osapuolet vastaavat yhdessä työn onnistumisesta. Allianssisopimuksen perusteella tilaaja maksaa allianssin palvelunottajaosapuolille todelliset syntyneet kustannukset. Tilaaja korvaa myös mahdollisen virheellisen työsuorituksen kustannuksen palveluntuottajalle. Raitiotieallianssi alitti merkittävästi raitiotien toteuttamisen tavoitekustannuksen.

Tilaajan teettämässä Hämeenkadun valoverhojen suunnitelmassa ei ole ilmennyt sellaista virhettä, joka edellyttäisi suunnittelijan korvaavan verhoissa ilmenneiden ongelmien kustannukset. Toisaalta suunnittelijan korvausvastuu virheestä rajautuu yleensä toimeksiannon palkkioon, ellei sopimuksissa ole muuta määrätty tai kyseessä ei ole suunnittelijan törkeä tuottamus.

2. Mitkä olivat valoverhojen hankintaa koskevan tarjouspyynnön keskeiset vaatimukset kestävyiden, ylläpidon ja takuiden osalta?

Valoverhojen kestävyiden kannalta keskeisiä vaatimuksia tai teknisiä ominaisuuksia alihankintasopimuksissa ovat olleet: sijoitus Hämeenkadulle raitiotien yläpuolelle, IP luokka 65 (tarkoittaa tiiviydeltään pölyn- ja vesisuihkun kestävyttä, sähkölaite soveltuu ulko- ja teollisuuskäyttöön, jossa laite altistuu kosteudelle, pölylle ja roiskeille) ja kestoikä 50 000 h. Ylläpidon osalta verhot on oltava otettavissa pois ja asennettavissa takaisin paikalleen. Valoverhojen takuu aika on 60 kuukautta.

3. Mitä oppeja kaupungin hankintaorganisaatio on ottanut tästä tapauksesta, jotta vastaavat virheet voidaan välttää tulevaisuuden hankinnoissa?

Valoverhot olivat aikanaan kunnianhimoinen hankinta. Valoviikkojen pitkän perinteen takia Hämeenkadun valoverhojen näytävyydelle ja modernille teknologialle asetettiin korkeat toiminnalliset tavoitteet. Oppi valoverhoista, kuten monista muistakin uusista tekniikoista, on arvioida kriittisesti niiden soveltuvuutta ja kestävyttä erittäin ankariin ilmasto- ja keliolosuhteisiin: tuuli, vesi, jäätymien, pöly, tärinä sekä liukkaudentorjuntamateriaalit (suola/hiekka yms.). Tavoiteltavaa on, että hankittavista laitteistoista olisi kokemuksia vastaavissa olosuhteissa.

4. Julkisesti on kerrottu, että Hämeenkadulle suunnitellaan uutta valojärjestelmää. Millaista valojärjestelmää ja millaisella hankintaprosessilla kaupunki suunnittelee hankittavan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Uusien valoviikkojen ja erityisesti Hämeenkadun kausivalaistuksen konseptin suunnittelu on aloitettu. Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus muodostaa käsitys siitä, millainen uusi ratkaisu halutaan olevan. Tässä prosessissa voidaan järjestää idea- ja suunnittelukilpailuja. Prosessissa on tarkoitus kuulla myös kuntalaisia ja sidosryhmiä. Uuden järjestelmän toteuttaminen ajoittuu vuosille 2027–2028. Tässä vaiheessa ei ole rajattu uuden ratkaisun sisältöä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 12

Valtuustokysely kaupungin tukemien lasten liikuntaharrastusten käyttöasteesta - Laura Vänskä

TRE:51/12.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Lupa liikkua Lupa harrastaa on Tampereen kaupungin harrastusmalli, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia. Nämä maksuttomat harrastukset ovat suunnattu tamperelaisille varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja nuorille.

Nuorisopassi on yläkoululaisille suunnattu harrastusohjelma. Nuorisopassi-sovellukseen ladataan saldoa, jonka voi käyttää liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin, vuonna 2025 käytettävä saldo on ollut 100 €. 9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivillä Nuorisopassi sai paljon kiitosta, sen katsottiin tarjoavan joustavasti erilaisia harrastuksia ja mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen ystävien kanssa. Nuoret nostivat esiin myös sen, että Nuorisopassi kävi maksuvälineenä jo olemassa oleviin vakiintuneisiin harrastuksiin.

Kysynkin seuraavaa:

1. Mikä on peruskoululaisille suunnattujen Lupa liikkua Lupa harrastaa -ryhmien käyttöaste ja mitkä ovat erot ala- ja yläkoulun välillä
2. Mikä on yläkoululaisille suunnatun Nuorisopassin käyttöaste
3. Onko Nuorisopassin ja Lupa liikkua Lupa harrastaa ohjelmien käyttöasteissa alueellisia eroja

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Laura Vänskän valtuustokyselyyn:

1. Mikä on peruskoululaisille suunnattujen Lupa liikkua Lupa harrastaa -ryhmien käyttöaste ja mitkä ovat erot ala- ja yläkoulun välillä?

Tampereen kaupungin perusopetuksen järjestämiä Lupa harrastaa -ryhmiä toimii lukuvuonna 2025 - 2026 yhteensä 425. Ryhmiin on ilmoittautunut 5666 oppilasta. Toimintaa toteuttaa noin 100 eri seuraa, yhteisöä, yritystä tai yksityistä toimijaa.

Harrastusryhmiä on suunnattu eri ikäluokille. Kaikkia ryhmiä ei ole rajattavissa jakoon ylä- ja alakoululaiset, sillä osaa harrastusryhmistä tarjotaan esimerkiksi vuosiluokille 4-7 tai 5-9. Ryhmiä, joihin 7-9-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

luokkalaiset voivat ilmoittautua, on 147 ja niihin on ilmoittautunut 1449 oppilasta.

Ryhmien käyttöasteet vaihtelevat 80 ja 100 prosentin välillä. Suurin osa ryhmistä on täynnä heti ilmoittautumisen auettua ja esimerkiksi uintiryhmiin on myös jonotuslistalla useita ilmoittautuneita. Yläkoululaisten ryhmissä on hieman enemmän vapaita paikkoja, mutta niissäkin käyttöaste on keskimäärin 80 prosenttia.

Tällä hetkellä Lupa liikkua Lupa harrastaa -toimintamalli on niin tunnettu ja toimivaksi havaittu, että suurin haaste on ennemminkin se, että halukkaita on enemmän kuin paikkoja ja suosituimmat ryhmät täyttyvät minuuteissa ilmoittautumisen jälkeen.

Suuriin käyttöasteisiin vaikuttaa ennen kaikkea se, että harrastuskalenteri suunnitellaan vuosittain oppilaskyselyiden pohjalta ja koulujen apulaisrehtorit sekä liikkumisen tutoropettajat räätälöivät tarjonnasta oman koulun oppilaille parhaiten sopivan kokonaisuuden. Mikäli ryhmissä on alle viisi ilmoittautunutta, ryhmä perutaan ja sen tilalle tarjotaan toinen vaihtoehto. Nykymallissa tämä on hyvin harvinaista.

Päämäärätietoisien urheiluharrastuksen kriittinen lopettamisikä on keskimäärin 13 vuotta. Jotta mahdollisimman moni tässä herässä vaiheessa löytää uuden liikunnallisen harrastuksen, on myös tästä syystä erityisen tärkeää kuulla oppilaiden toiveita eri harrastusvaihtoehdoista.

Koulupäivän yhteydessä toimivan harrastustoiminnan lisäksi liikunnallisuutta edistetään Lupa liikkua Lupa harrastaa -toimintamallissa myös koulupäivän sisällä toteutettavissa, urheilutoimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettavissa lajikokeiluissa, joissa oppilasryhmät pääsevät osana opetusta tutustumaan monipuolisesti liikkumisen mahdollisuuksiin. Tämä osaltaan vahvistaa yhdenvertaisuuden toteutumista ja tarjoaa kaikille oppilaille mahdollisuuden tutustua erilaisiin liikuntamuotoihin.

2. Mikä on suunnatun Nuorisopassin käyttöaste?

Nuorisopassin käyttöaste vuonna 2025 oli 63 prosenttia. Vuosiluokkien välillä on eroa siten, että kaikkein suurin, 80 prosentin käyttöaste on 8. vuosiluokan oppilailla.

3. Onko Nuorisopassin ja Lupa liikkua Lupa harrastaa ohjelmien käyttöasteissa alueellisia eroja?

Lupa liikkua Lupa harrastaa -toiminnassa ei ole nähtävissä alueellisia eroja käyttöasteissa.

Avoimien ilmoittautumisten lisäksi yhtenä segregaaation ehkäisyn muotona on koulujen toimintamalli, jossa henkilökunta auttaa ja ohjaa oppilaita harrastusryhmiin. Lisäksi kuluvana lukuvuonna on käynnissä Seurapolku-hanke. Sen avulla on rakennettu seurojen kanssa malli matalan kynnyksen joukkuetoiminnasta jääkiekkoon, koripalloon, tanssiin ja sulkapalloon. Toiminta on kohdennettu alueille, jotka saavat alueellisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tasa-arvon kehittämisen rahaa. Toiminnan tulokset ovat olleet erinomaisia. Joukkuetoiminta saavuttaa erinomaisesti kohderyhmänsä ja kaksi kertaa viikossa toteutettu säännöllinen harrastustoiminta vahvistaa muun muassa pitkäjänteisen harrastamisen ja yhteisöön kuulumisen tunnetta osallistujissa. Tämän hankkeen ulkoinen rahoitus päättyy 31.7.2026.

Nuorisopassin käyttöasteet vaihtelivat kouluittain 51 ja 80 prosentin välillä. Korkeimmat käyttöasteet olivat Hatanpään (80 %), Etelä-Hervannan (76 %) ja Linnainmaan (74 %) kouluissa. Matalimmat käyttöasteet puolestaan olivat Tesoman (51 %), Kaukajärven (51 %) ja Lielahden (52 %) kouluissa.

Osana Tampereen kaupungin talouden tasapainottamisen ohjelmaa nuorisopassiin käytettävissä oleva summa puolittui ja Tampereen kaupunginhallituksen kehyspäättöksen yhteydessä edellytettiin rahoituksen kohdentamisesta erityisesti yhdenvertaisuutta tukevasti. Oppilaskohtainen rahoitus on jatkossa 80 euroa lukuvuodessa ja se on käytössä kaupunginosakehittämisen kohde- ja seuranta-alueen kouluissa eli Hatanpään, Hervannan, Kaukajärven ja Tesoman koulujen 7.-8.-luokkalaisilla.

Nuorisopassin rinnalla tavoitteena on kasvattaa Unelmista totta -harrastustuen saajien määrää. Tämä harrastustuki toteutetaan SOS-Lapsikylän toimintamallin kautta. Siinä tuki kohdistetaan yksilöllisesti hakemusten mukaan perheiden taloudellisten toimintaedellytysten ollessa heikkoja. Unelmista totta -harrastustuen määrä on ollut yhdelle tukea saavalle lapselle keskimäärin noin 400 euroa vuodessa. Tuen piirissä on ollut noin 300 lasta ja lisärahoituksen avulla tuen saajien määrää olisi mahdollista nostaa 50 lapsella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 13

Valtuustokysely Tampereen valoverhojen hankinnasta - Juho Hirvelä

TRE:182/02.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Yle uutisoi 21.12.2025 Tampereen uusiin valoverhoihin liittyneistä ongelmista. "Miljoonan euron valofiasko" -nimellä otsikoidussa uutisessa kerrottiin valoverhojen maksaneen 1,2 miljoonaa euroa, eivätkä ne silti toimi. Ongelmia verhojen kanssa oli ilmennyt heti alusta lähtien.

Kysynkin:

1. Miten Tampereen valoverhojen toteutus kilpailutettiin? Miten kilpailutus eteni? Montako tarjoajaa oli? Kuka voitti tarjouskilpailun ja millä perusteella?
2. Mihin perustuu Tampereen valoverhojen hinta 1,2 miljoonaa euroa ja oliko toimituksella mitään takuuta?
3. Ennen näitä nykyisiä toimimattomia valoverhoja Tampereella oli käytössä suositut vanhat kuviolliset kausivalot. Mikä on näiden kunto ja millä kustannuksin ne olisi mahdollista palauttaa käyttöön?

Apulaispormestari Ilkka Porttikiven vastaus Juho Hirvelän valtuustokyselyyn:

Vastaus 1

Valoverhot päätettiin hankkia sopimusmuutoksena raitiotien rakentamisesta vastaavalta raitiotieallianssilta, jonka yksi osapuoli oli Tampereen kaupunki. Perusteena hankintatavalle olivat toteuttamisen samanaikaisuus raitiotien rakentamisen kanssa ja allianssin osaaminen. Yhteisellä työmaalla edellytetään koordinaation takia päätoteuttajaa. Valoverhojen asentaminen tapahtui samaan aikaan radan ajolankojen ja raitiotieliikenteen testiliikenteen kanssa. Lisäksi allianssilla on laaja osaaminen teknisten järjestelmien ja komponenttien hankinnassa.

Allianssi kilpailutti valoverhot. Valoverhon toimittamisesta saatiin kaksi hyväksyttävää tarjousta. Toimittajaksi valittiin Noretron Communivation Oy. Tampereen kaupungin asiantuntijat ovat olleet mukana prosessissa.

Vastaus 2

Valoverhojen kustannus n. 1,2 miljoonaa euroa jakaantuu karkeasti kahteen osaan. Vajaa puolet on varsinaisen valoverhon materiaalikustannusta ja reilu toinen puolikas on verhojen asennus- ja verhojen kuviodienohjauslaitteiston kustannuksia. Verhomateriaalin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

takuu oli 60kk. Takuuasiat hoituivat aluksi kohtuullisesti mutta ongelmaksi muodostui se, että välttämättömiä varaosia ei enää ollut saatavilla. Tilanteesta muodostui sopimusasia. Prosessin lopputuloksena osapuolet ovat tehneet sopimuksen 202 000 euron hyvityksestä tilaajalle.

Vastaus 3

Hämeenkadun alkuperäiset ja osin yli 10 vuotta sitten kunnostetut valokuviot on pääsoin purettu ja materiaali hävitetty. Joitain vanhoja kuivioita on edelleen näkyvillä esimerkiksi Konsulinsaarella, Vapriikissa ja P-Hämpin parkistoluolassa. Kokonaisuutena arvioiden vanhoja valokuvioita ei ole mahdollista enää palauttaa. Käytännössä kuviot pitäisi rakentaa uudelleen. Uusien kuivioiden rakentamien voi olla kustannuksiltaan useita miljoonia riippuen valokuvioiden koosta. Hämeenkadun uusien valoaiheiden konsepti on tarkoitus suunnitella tämän vuoden aikana. Mitään ratkaisua ei ole etukäteen poissuljettu.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 14

Valtuustokysely nuorten työllisyyden tukemisesta Tampereella - Aino Halinen

TRE:183/14.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Yle uutisoi joulukuun alussa, että nuorilla on tällä hetkellä haasteita löytää työelämään tutustumisjaksolle, tuttavallisemmin TET-jaksolle, paikkoja. Lisäksi vuoden alussa on uutisoitu heikosta kesätyötilanteesta. Kesätyöntekijöitä rekrytään hakuajan aikana, hakemusten määrät ovat kasvaneet, ja yritysten sekä julkisen sektorin irtisanomisilla on vaikutusta myös avoinna oleviin kesätyöpaikkoihin.

Osallistuin marraskuussa yhdeksäsluokkalaisille suunnattuun Vaikuta -päiviin ja keskustelin siellä nuorten kanssa kesätöiden hakemisesta. Moni olikin turhautunut, kun kesätöitä ei ollut saanut eikä heillä ollut verkostoja, joiden avulla osa tuntui töitä saavan.

Sen lisäksi, että peruskoulussa olevat nuoret joutuvat kamppailemaan TET- ja kesätyöpaikoista, haasteita löytyy myös toisella ja korkea-asteella, jossa nuoret kamppailevat myös harjoittelu- sekä kesätyöpaikkojen saamisesta. Euroopan huonoimmasta työttömyysasteesta kärsivät tällä hetkellä myös nämä nuoret, jotka etsivät haastavassa tilanteessa harjoitteluja saadakseen oman alan kokemusta ja osaamista, mutta myös valmistuakseen.

Oman ulottuvuutensa nuorten työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä on heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevat nuoret, esimerkiksi maahanmuuttaja ja vammaiset nuoret. Heikosta työllisyystilanteesta kärsivät erityisesti kaikista heikoimmassa asemassa olevat.

Niin TET-harjoittelulla, opintoihin kuuluvilla harjoitteluilla kuin ensimmäisillä työkokemuksilla kesätöistä on valtava merkitys nuorten luottoon omaan osaamiseen, sen kehittymiseen sekä tulevaan työelämään liittyen. Hyvät kokemukset vahvistavat itsetuntoa ja minäpystyvyyttä. Heikko työllisyystilanne heijastelee nuoriin ja vaikuttaa heidän ensimmäisten positiivisten työelämäkokemusten syntymiseen.

Kysymykseni ovatkin seuraavat:

1. Millaisia haasteita Tampereella on havaittu TET-paikkojen saamisessa ja miten kaupunki varmistaa, että nuoret, myös heikommissa asemassa olevat nuoret, saavat mieluisan TET-paikan?
2. Minkälainen tilanne toisen asteen ja korkea-asteen harjoittelujen suhteen Tampereella on ja millaisin keinoin kaupunki on edistänyt toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saantia?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3. Miten kaupunki tukee nuorten kesätöiden saamista historiallisen heikossa työllisyystilanteessa?

Apulaispormestari Jaakko Mustakallion vastaus Aino Halisen valtuustokyselyyn:

Tekoälyn avulla tehty tiivistelmä vastauksesta:

TET paikkojen saatavuus ja tuen keinot

Tampereella on TET-paikkojen saamisessa viime vuosina havaittu kasvavia haasteita. Osa oppilaista joutuu ottamaan yhteyttä useisiin työnantajiin ennen paikan löytymistä, ja saatavuuteen vaikuttavat erityisesti harjoittelujaksojen ajankohta, työnantajien sesonkikiireet sekä rajalliset resurssit nuorten ohjaamiseen. Vaikka työnantajien asenne TET-harjoitteluun on pääosin myönteinen, ohjaamiseen tarvittava aika ja henkilöstö muodostavat usein esteen paikkojen tarjoamiselle.

Kaikille oppilaille TET-paikan hakeminen ei ole yhtä helppoa. Erityisesti kasvotusten tapahtuva asiointi tukee paikan löytymistä, kun taas etäyhteydenotot koetaan vaikeiksi, jos nuorella ei ole valmiita kontakteja. Suomen kielen puutteet vaikeuttavat paikan saamista, ja maahanmuuttajataustaiset nuoret kohtaavat keskimäärin enemmän haasteita. Tästä huolimatta lähes kaikki tamperelaiset yhdeksäsluokkalaiset suorittavat TET-jakson koulun tarjoaman tuen avulla.

Koulujen oppilaanohjaajat ja kouluvalmentajat tukevat nuoria aktiivisesti paikan etsimisessä ja tarvittaessa käyvät yhdessä nuoren kanssa kysymässä harjoittelupaikkaa. Kaupunki pyrkii vahvistamaan TET-paikkojen saatavuutta lisäämällä harjoittelupaikkoja omissa yksiköissään ja laajentamalla tarjontaa perinteisten koulujen ja päiväkotien ulkopuolelle. Lisäksi yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen kanssa kehitetään, erityisesti sellaisten yritysten löytämiseksi, jotka pystyvät tukemaan erityistä tukea tarvitsevia tai kieltä vielä opettelevia nuoria. TET-paikkoja kokoava verkkosivusto ja nuorisopalveluiden ohjattu hakuprosessi tukevat nuoria ja varmistavat, että jokaiselle löytyy mahdollisimman sopiva harjoittelupaikka.

Toisen asteen ja korkea-asteen harjoittelut

Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa työelämässä oppiminen on keskeinen osa opintoja, mutta harjoittelupaikkojen saatavuus vaihtelee huomattavasti aloittain ja suhdannetilanteen mukaan. Erityisesti sosiaali- ja terveysalalla sekä osassa rakennusalaan paikoista on pulaa, mikä liittyy muun muassa hyvinvointialueiden muutoksiin ja rakentamisen heikkoon tilanteeseen. Myös joillakin muilla aloilla haasteita aiheuttavat työnantajien rajalliset ohjausresurssit.

Monilla aloilla tilanne on kuitenkin hyvä. Esimerkiksi liiketoiminnan, ravintola- ja catering-alan, kasvatus- ja ohjausalan sekä teknologian ja liikenteen aloilla opiskelijat löytävät harjoittelupaikkoja kohtuullisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

hyvin. Opiskelijoita rohkaistaan hakemaan paikkoja itsenäisesti, mutta tarvittaessa opetushenkilöstö tukee aktiivisesti paikan löytymistä hyödyntämällä laajoja työelämäverkostoja ja neuvottelemalla paikoista keskitetysti. Yritysyhteistyötä vahvistetaan pitkäjänteisesti, ja työnantajille tarjotaan tukea ohjausosaamisen kehittämiseen.

Korkea-asteella harjoittelupaikkojen saatavuus vaihtelee koulutusaloittain ja on herkkä taloussuhdanteille. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa ja kehittää strategista kumppanuuttaan opiskelijoiden työllistymisen tukemiseksi. Kaupunki tarjoaa palkallisia harjoittelupaikkoja, trainee-ohjelman sekä mahdollisuuksia opinnäytetöihin. Kansainvälisille opiskelijoille haasteita aiheuttavat erityisesti suomen kielen vaatimukset ja harjoittelupaikkojen kova kilpailu, mutta International House Tampereen tarjoamat palvelut ja pilotit tukevat heidän kiinnittymistään paikalliseen työelämään.

Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen

Historiallisesti heikossa työllisyystilanteessa Tampereen kaupunki tukee nuorten kesätyöllistymistä monipuolisesti. Työllisyys- ja kasvupalvelut tarjoavat nuorille työnvälitystä, urasuunnittelua ja yksilöllisiä polkuja, joiden tavoitteena on paitsi kesätyö myös pidempiaikainen kiinnittyminen työelämään. Nuorten kanssa käydään aktiivisesti keskusteluja työmarkkinatilanteesta ja työnhausta, ja työnantajakenttää kontaktoidaan laajasti yhteistyön vahvistamiseksi.

Kesäduuni!-kampanja kokoaa yhteen keskeiset nuorten kesätyöllistymistä tukevat palvelut. Kesätyöseteli madaltaa työnantajien kynnystä palkata nuoria, ja kesäyrittäjyysseteli tukee nuorten mahdollisuuksia kokeilla yrittäjyyttä. Kampanjaan kuuluvat myös tapahtumat, joissa nuoret ja työnantajat kohtaavat kasvokkain, sekä työnhaun tukipalvelut, kuten CV- ja hakemusohjaus. Uusi keikkatyöalusta tarjoaa mahdollisuuksia lyhyisiin työtehtäviin ympäri vuoden.

Kaupunki tarjoaa lisäksi omia kesätyö- ja kesäharjoittelupaikkoja eri ikäryhmille. Tulevana kesänä on tarjolla noin 200 paikkaa. Nuorisopalveluiden kesätyötoiminta korostaa ohjattua ja yhdenvertaista prosessia, joka tukee erityisesti nuoria, joille itsenäinen työnhaku tai setelimallit ovat haastavia.

Alkuperäiset vastaukset kokonaisuudessaan

1. Millaisia haasteita Tampereella on havaittu TET-paikkojen saamisessa ja miten kaupunki varmistaa, että nuoret, myös heikommassa asemassa olevat nuoret, saavat mieluisan TET-paikan?

TET-paikkojen saamiseen liittyvät haasteet ovat nousseet esiin perusopetuksessa viime vuosien aikana. Oppilaat ovat joutuneet hakemaan harjoittelupaikkoja useilta eri työnantajilta: viime lukuvuonna neljässä koulussa toteutetun TET-paikkakyselyn mukaan 359 yhdeksäsluokkalaisesta vastaajasta 62 % oli saanut TET-paikan ottamalla

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

yhteyttä 0–2 työnantajaan, 20 % oli tiedustellut 3–4 paikkaa ja 7 % oli joutunut kysymään yli kahdeksasta eri paikasta. TET-paikan saantiin vaikuttavat erityisesti harjoittelujakson ajankohta, mahdollinen päällekkäisyys muiden harjoittelijoiden kanssa, myöhäinen liikkeellelähtö sekä työnantajien sesonkikiireet. Vaikka työnantajat suhtautuvat myönteisesti nuorten harjoitteluun, resurssien puute nuorten ohjaamiseen muodostaa merkittävän esteen paikkojen tarjoamiselle.

Osalle oppilaista TET-paikan hankkiminen ja harjoittelun suorittaminen on haasteellista, vaikka koulun tuki olisi vahvaa. Paikan saaminen onnistuu helpoimmin yrityksistä, joihin oppilas voi asioida kasvotusten. Etäyhteydenotto koetaan hankalaksi erityisesti silloin, jos oppilaalla ei ole olemassa olevia kontakteja tai tietoa oikeasta yhteyshenkilöstä. Em. kyselyn mukaan lukuvuonna 2024–2025 työpaikka löytyi 55 %:lle oppilaista henkilökohtaisella käynnillä. Suomen kielen puutteet vaikeuttavat TET-paikan löytämistä ja etenkin maahanmuuttajataustaisten nuorten on havaittu kohtaavan enemmän haasteita paikan saannissa.

Koulun tarjoamat tukitoimet, kuten oppilaanohjaajien ja kouluvalmentajien aktiivinen apu sekä tarvittaessa yhdessä paikan kysyminen, ovat varmistaneet, että oppilaat ovat päässeet suorittamaan TET-jakson. Lisäksi koulun aikuiset vierailevat jaksojen aikana työpaikoilla tukeakseen oppilaita. Viime lukuvuonna 97 % kaikista kaupungin yhdeksäsluokkalaisista suoritti TET-jakson.

Kaupunki pyrkii jatkossa varmistamaan TET-paikkojen saatavuuden lisäämällä harjoittelupaikkojen tarjontaa omissa yksiköissään. Aiemmin TET-paikkoja ovat tarjonneet erityisesti koulut ja päiväkodit, mutta kevään 2026 aikana kartoitetaan mahdollisuuksia laajentaa tarjontaa myös muihin kaupungin yksiköihin. Mikäli paikkoja saadaan lisättyä, oppilaanohjaajat laativat ohjerungon ja mallin "Tampereen kaupunki TET-työnantajana" kaupungin yksiköiden tueksi, millä pyritään madaltamaan kynnystä TET-paikkojen tarjoamiseen.

Kaupunki tekee yhteistyötä alueen yrittäjäjärjestöjen kanssa ja tavoitteena on tiivistää tätä yhteistyötä entisestään. Erityisen tärkeää on löytää yrityksiä, jotka voivat tarjota paikkoja oppilaille, jotka tarvitsevat erityistä tukea tai joiden suomen kielen taito on vielä kehittymässä. Lisäksi kaupungilla on käytössä TET-paikkoja kokoava verkkosivusto, jolla on tällä hetkellä lähes 400 työnantajaa. Työnantajien määrää pyritään kasvattamaan jatkuvasti, jotta mahdollisimman monella oppilaalla olisi mahdollisuus löytää sopiva harjoittelupaikka.

Nuorisopalvelut: Nuorisopalveluiden tarjoamat työharjoittelu-/työkokeilu-/TET-paikat ovat kaikille haettavissa ja tieto on keskitetty kaupungin nettisivuille. Sivulla ohjataan täyttämään yleinen e-lomake, joka toimii prosessin alullepanijana. Lomake käsitellään ja siinä esille tulleet mahdolliset yksityiskohdat pystytään huomioimaan. TET-paikkojen osalta ohjeistetaan hakemaan paikkaa sähköpostitse. Näitä paikkoja hakevat nuoret tai heidän opettajansa tai kouluvalmentaja tms. TET-paikkojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

osalta pitää tarkemmin tarkastella, mihin nuori sijoittuu (talojen aukiolot iltaisin ja kävijäkunnan ikä) ja onko esimerkiksi mahdollista tarjota ruoka päivän aikana (saadaanko sovittua esim. läheisen koulun kanssa).

Nuorisopalveluille on luotu hakemisprosessiin rakenne, jossa pystytään tukemaan nuorta eri vaiheissa. Itse lomakkeen täyttöön saa apua nuorisohjaajilta ja oppilaitokset / koulut ovat informoituja lomakkeesta. Jokainen harjoitteluun tai muuhun vastaavaan jaksoon hakeva kutsutaan haastatteluun, jossa voidaan keskustella työtehtävistä sekä hakijan toiveista. Haastatteluun tulevat lähettävät myös ansioluettelonsa, jotta prosessi on mahdollisimman työnhakutilanteeseen valmentavaa. Näin myös varmistetaan, että myös heikommassa asemassa olevien nuorten tarpeet tulevat huomioiduksi. Haastatteluilla varmistetaan, että hakija sijoitetaan parhaaseen mahdolliseen harjoittelupaikkaan ja harjoittelujakso toteutuu onnistuneesti.

2. Minkälainen tilanne toisen asteen ja korkea-asteen harjoittelujen suhteen Tampereella on ja millaisin keinoin kaupunki on edistänyt toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saantia?

Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa työelämässä oppiminen on keskeinen osa ammatillisen koulutuksen järjestämistä. Työelämässä oppiminen on aina tavoitteellista ja ohjattua, se on osa ammatillisen koulutuksen järjestämisen eri oppimisympäristöjä oppilaitoksen opetustiloissa, verkko- ja virtuaalisissa ympäristöissä tapahtuvan sekä itsenäisen opiskelun lisäksi. Työelämässä oppimisesta sovitaan työnantajan kanssa oppisopimuksella tai koulutussopimuksella.

Nykyisessä suhdannetilanteessa koulutusalojen välillä on jonkin verran eroja siinä, kuinka hyvin työelämässä oppimisen mahdollisuuksia opiskelijoille löytyy. Haasteita löytää sopivia työpaikkoja on erityisesti sosiaali- ja terveysalalla, josta tammikuussa 2026 puuttui noin 100 paikkaa Tredun opetushenkilöstön toimista huolimatta, mm. terveydenhuollon osastojen sulkemisen ja hyvinvointialueiden yt-neuvotteluiden myötä. Myös rakennetun ympäristön kokonaisuudessa esimerkiksi talonrakennuksen ja rakennusmaalauksen osalta on ongelmia. Tämä koskee eniten uudisrakentamisen työpaikkoja, korjausrakentamisen osalta tilanne on jonkin verran parempi.

Työelämässä oppimisen paikkoja on tarvetta vähemmän myös tieto- ja viestintätekniikan alalla. Tekstiili- ja muotialan työpaikkoja ei myöskään ole riittävästi mm. alalla käytävien yt-neuvotteluiden takia. Media-alalla työpaikkoja on kohtuullisen hyvin, mutta työpaikoilla haaste on usein opiskelijan perehdyttämiseen ja ohjaamiseen tarvittavan ajan löytäminen ja joskus jopa työtilojen vähentyminen. Media-alan opiskelijoiden toivottaisiin myös joskus pysyvän työpaikalla pidempään, kun hänet on kerran saatu perehdytettyä työhön. Lentokonealan työpaikat ovat perinteisesti vähissä niiden vähäisyyden takia ylipäättään kotimaassa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toisaalta monilla aloilla tilanne työelämässä oppimisen paikkojen suhteen on varsin hyvä tälläkin hetkellä. Liiketoiminnan alalla opiskelijat löytävät työpaikkoja melko helposti, lukuun ottamatta englanninkielisen liiketoiminnan opiskelijoita, joille se on osoittautunut haasteellisemmaksi. Ravintola- ja catering -alalla työelämässä oppimisen paikkoja on hyvin saatavilla, jossain määrin alan työpaikkojen työajat eivät aina ole mieleisiä opiskelijalle tai huoltajille. Kasvatus- ja ohjausalalla työpaikkoja on löytynyt varhaiskasvatuksesta ja kouluilta riittävästi. Teknologian ja liikenteen aloilla työelämässä oppimiseen on löytynyt mahdollisuuksia ilman suuria haasteita.

Opiskelijat hakevat työpaikkoja useilla aloilla itsenäisesti, mikä tuottaa heille kokemusta työhausta tulevaisuutta ajatellen. Joillakin aloilla, kuten sosiaali- ja terveys- ja kasvatus- ja ohjausalalla, työpaikat pyritään neuvottelemaan ja järjestämään keskitetysti Tredun henkilöstön toimesta.

Opetushenkilöstö tukee opiskelijoita paikan löytämisessä, mikäli opiskelija tarvitsee siinä apua. Henkilöstöllä on vastuualoillaan laajat työelämäverkostot ja vakiintunut työpaikkayhteistyö, jonka kautta pystytään monissa tapauksissa löytämään työpaikkoja silloinkin, kun opiskelija itse ei ole siinä onnistunut. Opettajat ohjaavat ja neuvovat työpaikkojen etsinnässä, voivat suositella vaihtoehtoisia työpaikkoja ja tarjota henkilökohtaista tukea. Opettajat voivat esimerkiksi ennen työelämäjakson alkua kiertää keskeiset työpaikat ja ohjata opiskelijoita olemaan niihin yhteydessä. Ammatillinen ohjaaja tai opettaja voi myös lähteä opiskelijan mukaan työpaikalle neuvottelemaan työelämässä oppimisen mahdollisuudesta. Vakiintuneen työelämäverkoston kanssa sovitaan usein työelämäjaksojen aikataulutuksesta ympäri vuoden ja jaksotetaan niiden toteutusta tavalla, jolla tasataan työpaikkojen tarvetta. Tiivis, tavoitteellinen työelämäyhteistyö tukee sitä, että alojen yritykset ymmärtävät työelämässä oppimisen tärkeyden ja ovat valmiimpia tarjoamaan paikkoja ja joskus myös venymään järjestelyissä. Yritysten kanssa solmittavat kumppanuussopimukset ovat osa ammatillisen koulutuksen työelämässä oppimisen järjestelyitä, joilla pyritään varmistamaan jatkuva työpaikkojen tarjonta ja toisaalta myös yritysten mahdollisuus saada tarvitsemaansa uutta työvoimaa vähintään pidemmällä aikavälillä.

Usein yritysten halukkuus ottaa opiskelijoita riippuu myös yrityksen resursseista ja osaamisesta opiskelijan ohjauksessa. Tähän on Tredussa pyritty vaikuttamaan mm. tarjoamalla työpaikkakouluttajille valmennusta oman ohjausosaamisen kehittämiseksi. Tredu järjestää myös erilaisia yritystapaamisia ja rekrytointitapahtumia sekä eri kuntien toimijoiden kanssa ns. rekrytoreja, joista opiskelijat voivat löytää potentiaalisia työpaikkoja, myös esim. kesätyöpaikkoja. Uutena tukimuotona on opiskelijoiden sähköisen Tuudo-sovelluksen uusi työ- ja harjoittelupaikka-alusta, jolla työnantajat voivat ilmoittaa tarjoamistaan työpaikoista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Eri koulutusaloilla tehdään työpaikkayhteistyötä myös kaupungin kanssa, esim. tilapalveluiden tai Platform6:n kanssa. Työpaikkayhteistyön mahdollisuuksia voitaisiin tavoitteellisesti myös lisätä ja kehittää.

Korkea-asteen harjoittelupaikkojen saatavuus Tampereen seudulla vaihtelee toimialoittain ja koulutusaloittain. Työelämän tilanteet eivät ole pysyviä, koska esimerkiksi taloussuhdanteet vaikuttavat työnantajien mahdollisuuksiin tarjota harjoittelupaikkoja. Kaupunki edistää aktiivisesti yhteistyötä alueen elinkeinoelämän ja työnantajien kanssa sekä tekee tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen kanssa opiskelijoiden työllistymisen tukemiseksi. Kaupungilla on strateginen kumppanuussopimus korkeakouluyhteisön kanssa. Tätä päivitetään parhaillaan ja se sisältää konkreettisempia toimia opiskelijoiden sujuvamman työllistymisen edistämiseksi.

Tampereen kaupunki tarjoaa opiskelijoille ja harjoittelijoille valikoiman mahdollisuuksia tutustua työelämään ja kehittää osaamistaan. Vaihtoehtoja löytyy kaikille koulutusasteille: korkeakouluopiskelijat voivat hakea palkallisen harjoitteluun eri yksiköissä. Lisäksi kaupunki järjestää vuosittaisen trainee-ohjelman, joka tarjoaa tavallista harjoittelua laajemman kokonaisuuden: mukana ovat esimerkiksi yhteiset tilaisuudet, perehdytys, verkostoitumismahdollisuudet sekä erillinen englanninkielinen kansainvälinen ohjelma. Myös opinnäytetöiden tekemistä tuetaan ja niistä voidaan harkinnan mukaan maksaa palkkio. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoille tarjotaan työelämässä oppimisen jaksoja, joita toteutetaan yhdessä mm. Tredun kanssa.

Kilpailu harjoittelupaikoista on kovaa ja suomen kielen vaatimus rajaa etenkin kansainvälisten opiskelijoiden mahdollisuuksia. Suuret yritysten kesäharjoitteluohjelmat tarjoavat englanninkielisiä paikkoja, mutta ne ovat erittäin kilpailtuja, painottuvat teknologia- ja insinöörialoille ja edellyttävät usein vahvaa osaamista. Mahdollisuuksia siis on, mutta ne jakautuvat epätasaisesti alojen ja vaatimustason mukaan.

Tampereen kaupunki, oppilaitokset ja International House Tampere (IHT) tekevät tiivistä yhteistyötä lisätäkseen erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelu- ja työmahdollisuuksia.

Vuonna 2024 käynnistynyt yhteinen pilotointi on lisännyt kv-opiskelijoiden työelämätietoisuutta, vahvistanut yhteyksiä paikallisiin yrityksiin ja synnyttänyt uusia harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja. Yhteistyötä tukevat myös kumppanit, kuten Tampereen kauppakamari ja Pirkanmaan Yrittäjät.

IHT:n tarjoamat Talent Advisor -palvelut ja Career Boost -workshopit ovat tukeneet harjoittelupaikkojen saamista tarjoamalla kansainvälisille opiskelijoille henkilökohtaista ohjausta ja ryhmämuotoista sparrausta. Lisäksi IHT on ollut vahvasti mukana Study and Stay -toiminnassa, joka tukee toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijoiden kiinnittymistä paikalliseen työelämään.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nuorisopalvelut: Nuorisopalveluissa kaikki harjoittelusta kiinnostuneet hakijat ovat yhdenvertaisessa asemassa, mutta paikkoja on hakijamäärään nähden rajallisesti. Jokainen tiimi voi ottaa harjoittelijoita vain 1–2 jaksoa vuodessa. Harjoittelupaikkoja tarjotaan useille eri koulutusaloille, kuten nuoriso# ja yhteisöohjaukseen, yhteisöpedagogiikkaan, sosionomi# ja kulttuurituotannon opintoihin sekä käsi# ja taideteollisuusalan tutkintoihin. Yliopisto-opiskelijoiden harjoittelut eivät toistaiseksi kuulu kokonaisuuteen, koska niiden edellyttämä palkallinen toteutus ei ole nuorisopalveluissa tällä hetkellä mahdollista.

3. Miten kaupunki tukee nuorten kesätöiden saamista historiallisen heikossa työllisyystilanteessa?

Työllisyys- ja kasvupalveluissa tehdään jatkuvaa työnvälitystä ja työurasuunnittelua nuorille. Kesätöiden lisäksi tavoitteena on saada nuoret kiinnittymään työelämään kestävästi. Nuorille on rakennettu erikseen työelämälähtöisiä polkuratkaisuja, joissa on huomioitu nuorten erilaiset ja nopeastikin muuttuvat tilanteet. Opinnollistaminen, koulutustason nosto ja tulevaisuuden ammattien hahmottaminen ovat usein merkittävä osa työelämään kiinnittymisessä.

Nuorten työllistämiseen on kohdennettu laajasti henkilöstöresursseja. Heidän kanssaan käydään keskusteluja sekä yleisesti työmarkkinoiden tilanteesta että kohdennetusti avoimien työpaikkojen sekä kesätyöpaikkojen tarjonnan osalta. Heidät huomioidaan lisäksi työnantajakentässä, jossa kontaktoidaan vuosittain tuhansia yrityksiä. Kymmenien yritysten kanssa on käynnistetty kumppanuuskeskustelut, joiden tavoitteena on rakentaa pitkäaikainen työllistämisen malli nuorille myös tulevaisuudessa varmistamaan työelämään kiinnittyminen.

Tampereen Kesäduuni! #kampanja kokoaa yhteen nuorten kesätyöllistymistä tukevat palvelut. Kampanjan keskeisimmät palvelut ovat kesätyöseteli ja kesäyrittäjyysseteli, jotka kannustavat työnantajia palkkaamaan nuoria ja tarjoavat nuorille mahdollisuuden kokeilla yrittäjyyttä kesän aikana. Setelit ovat vakiintuneita ja tavoittavat vuosittain suuren joukon nuoria.

Kesätyöseteli on työnantajalle tarkoitettu taloudellinen tuki (320 €) nuoren palkkaamiseen. Sen avulla edistetään 14–17-vuotiaiden kesätyöllistymistä ja madalletaan työnantajan kynnystä nuoren palkkaamiseen. Setelin suosio on kasvanut vuosi vuodelta: pilottivuonna myönnettiin 150 seteliä, kun vuonna 2025 määrä oli jo 747.

Työnantajille seteli on tarjonnut taloudellisen tuen lisäksi mahdollisuuden löytää pidempiaikaisia työntekijöitä aina keikka- ja sesonkityöstä vakituisempiin tehtäviin. Työnantajien määrä on kasvanut vuosittain, pilottivuoden noin 100 työnantajasta viime vuoden 435 työnantajaan.

Kesäyrittäjyysseteli on tamperelaisille 15–21-vuotiaille nuorille suunnattu 350 euron arvoinen seteli. Kesäyrittäjyyssetelin ja Oma kesäduuni yrittäjänä -kampanjan palveluiden on tarkoitus helpottaa nuorten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

yrittäjyyskokeilua kesällä. Kesäyrittäjyyssetelien suosio on kasvanut vuosittain: pilottivuonna 2021 myönnettiin 30 seteliä, kun vuonna 2025 määrä oli 179.

Seteleitä markkinoidaan aktiivisesti siellä missä nuoret ovat, kuten kouluissa, oppilaitoksissa, ohjauspalveluissa ja nuorille suunnatuissa somekanavissa. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni nuori saa tiedon Kesäduunin tarjoamista mahdollisuuksista.

Kampanjaan kuuluvat myös Löydä Kesäduuni! #tapahtumat, jotka setelien näkyvyyden lisäksi tarjoavat nuorille mahdollisuuden tavata kesätyönantajia kasvokkain. Tapahtumat ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa nuoret voivat tutustua eri aloihin ja saada tietoa avoimista kesätyöpaikoista suoraan työnantajilta.

Nuorten työllistymistä edistää myös Kesäduunin Keikkatyöt alle 30#vuotiaille #alusta, jota pilotoidaan tänä vuonna. Alusta mahdollistaa lyhyet työkeikat erityisesti pienissä yrityksissä ja kotitalouksissa ympäri vuoden. Alusta voi mahdollistaa myös piilotyötä, kuten silpputöitä yrityksissä tai satunnaisia kotiaskareita ja pihatöitä.

Kesäduuni!#kampanja ohjaa nuoria lisäksi työnhaun tukipalveluihin, kuten CV#ohjaukseen, hakemusten sparraukseen ja työhaastatteluharjoitteluun.

Tampereen kaupungin tarjoamat kesätyöt:

Tampereen kaupunki järjesti kesällä 2025 nuorille kesätyöharjoittelu- ja kesätyöjaksoja, joissa työskenteli yhteensä 212 nuorta. 15–17#vuotiaille oli tarjolla 130 kesäharjoittelupaikkaa. Harjoittelupaikat sijoituivat varhaiskasvatukseen (40 paikkaa), maauimalalle (20 paikkaa) ja nuorisopalveluihin (70 paikkaa). Suosituimpia kohteita olivat päiväkodit, maauimala, Kalevan puisto ja liikennepuisto sekä Koivistonkylän kesäkahvila. Lisäksi kaupunki tarjosi kesällä 82 kesätyöpaikkaa täysi-ikäisille nuorille. Suosituimpia paikkoja olivat lastenhoitajan varahenkilö, museoavustaja, kahvilatyöntekijä, hallinnon harjoittelija, vastuullisuusagentti, varhaiskasvatuksen opettajan varahenkilö sekä ympäristöalan harjoittelija.

Kaupunki tarjoaa tulevana kesänä 2026 noin 200 kesätyö- ja harjoittelupaikkaa. Tamperelaisille 15–17#vuotiaille on tarjolla 122 lyhyttä kesäharjoittelupaikkaa esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, nuorisopalveluissa sekä liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Muut kesätyöpaikat on suunnattu täysi-ikäisille.

Nuorisopalvelut: Nuorisopalvelut kehittää kesätyökokonaisuuttaan jatkuvasti ja pystyy tarjoamaan vuosittain monipuolisia kesätyöharjoittelupaikkoja noin 70 nuorelle, joilta saatu palaute on ollut hyvin myönteistä. Kesätyötoiminta erottuu kaupungin muista kesätyömuodoista kokonaisena ja ohjattuna prosessina, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten työelämätaitoja ilman arvontaa tai sellaista oma-aloitteisuutta, jota esimerkiksi kesätyösetelin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

hyödyntäminen vaatii. Tämä on tärkeää, sillä jotkut nuoret kokevat kesätyösetelimallin liian vaativaksi tai monimutkaiseksi. Lisäksi nuorisopalvelut näkevät, että tukea olisi hyödyllistä laajentaa myös loma-aikojen ulkopuolelle – esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden työllistämiseen lyhyisiin, pienimuotoisiin tehtäviin kuten somesisältöjen tekemiseen, tapahtumien avustamiseen tai muihin projekteihin. Viime vuonna kesätyöharjoitteluhakemuksia tuli noin 900, mikä kertoo toiminnan vetovoimasta ja tarpeellisuudesta.

Lisätietoja:

perusopetuksen johtaja Ulla-Maija Ojalampi, puh. 050 428 3044, etunimi.sukunimi@tampere.fi

nuorisopalvelujohtaja Tiina-Liisa Vehkalahti, puh. 040 806 3239, etunimi.sukunimi@tampere.fi

johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi

henkilöstön kehittämispäällikkö Marju Leinonen, henkilöstöyksikkö, puh. 040 806 2937, etunimi.sukunimi@tampere.fi

työllisyys- ja kasvujohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 15

Valtuustokysely ihmiskaupan torjumisesta Tampereen kaupungin hankinnoissa - Minna Minkkinen

TRE:187/02.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Nykypäivän orjuus on suomalaista työelämää läpileikkaava ilmiö. Se on laajempi kuin käsitämmme ja joillain aloilla siitä on syntynyt jo maan tapa. Tietokirjallisuuden Finlandialla palkittu Paavo Teittisen Pitkä Vuoro kuvaa seikkaperäisesti Suomessa tapahtuvaa modernia orjuutta, eli ihmiskauppaa. Kirjan perusteella ihmiskauppaa ja työperäistä riistoa näyttäisi olevan hyvin laajasti eri aloilla työelämässä, kuten marjanpoiminnassa, rakennustyömailla, teollisuudessa, maataloudessa ja siivousalalla. Kirjassa on myös tuotu esille, että Tampereella olisi vuonna 2008 ollut ostoja siivousalan yrityksestä, jossa on ilmennyt työntekijöiden hyväksikäyttöä.

Harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön ongelmien estäminen on kaikkien viranomaisten tehtävä. Valitettava totuus on, että ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttö on yleistä sekä järjestelmällistä. Yrittäjille ja ihmiskauppiaille annetut tuomiot ovat aivan liian lieviä, joskus myös täysin olemattomia. Toiminnasta kärsivät eniten ihmiskaupan uhrin, mutta myös rehelliset toimijat, jotka joutuvat kilpailemaan hyväksikäyttöä hyödyntävien yritysten kanssa.

Työsuojeluviranomaiset ovat valitettavasti usein varsin avuttomia havaittujen väärinkäytösten estämisessä, sillä heidän toimivaltuutensa ja resurssinsa ovat täysin riittämättömät. Valtiolla on oma roolinsa lainsäätäjänä. Kuitenkin myös kunnilla on tärkeä asema työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan estämisessä, sillä kunnat ovat merkittäviä palveluiden ja tuotteiden hankkijoita.

Kysynkin

1. Mitä konkreettisia toimia kaupunki tekee hankinnoissaan ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön estämiseksi?
2. Miten kaupunki varmistaa, että alihankintaketjujen valvonta on riittävää ja ettei missään vaiheessa esiinny ihmiskauppaa tai työperäistä riistoa?
3. Millä tavoin kaupunki tekee yhteistyötä viranomaisten ja järjestöjen kanssa ihmiskaupan ehkäisemiseksi?

Pormestari Ilmari Nurmisen vastaus Minna Minkkisen valtuustokyselyyn:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

1. Mitä konkreettisia toimia kaupunki tekee hankinnoissaan ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön estämiseksi?

Tampereen kaupunki on sitoutunut sosiaalisen vastuullisuuden vahvistamiseen hankinnoissa. Hankinnan strategisissa painopisteissä sosiaalinen vastuullisuus on asia, mitä on edistetty jo edellisellä valtuustokaudella ja sitä tullaan tulevaisuudessakin huomioimaan.

Kaupunki soveltaa kaikissa kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita (Supplier Code of Conduct), jotka perustuvat kansainvälisiin ihmisoikeusnormeihin, OECD-ohjeistukseen sekä kotimaiseen lainsäädäntöön. Velvoitteissa edellytetään muun muassa työntekijöiden oikeuksien ja työehtojen noudattamista, toimitusketjun valvontaa sekä ilmoitus- ja valvontamenettelyjä.

Kaupunki hyödyntää hankintalain pakollisia ja harkinnanvaraisia poissulkuperusteita laajasti. Tämä ehkäisee työperäisen hyväksikäytön ja mahdollistaa jo kilpailutusvaiheessa sellaisten toimijoiden poissulkemisen, joiden virallisissa tiedoissa on merkintä asiasta. Lisäksi kaupungin sopimusrakenne mahdollistaa sopimusten irtisanomisen näiden poissulkuperusteiden syntyessä sopimuskaudella.

On myös hyvä huomioida, että sidosyksiköitä ohjataan tekemään toimia riskin poistamiseksi konserniohjeessa. Esimerkkinä näistä Tampereen Tilapalveluiden ohje työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi (10.11.2023) sekä RT 103754 -kortin periaatteiden läpivienti tarjouspyyntö- ja sopimusasiakirjoihin vahvistavat käytäntöjä etenkin rakennusosalalla.

Lisäksi kaupunki kehittää hankintojen hallintaa siten, että työperäisen hyväksikäytön torjunta on entistä systemaattisempaa ja läpileikkaavaa koko hankintaprosessin ajan. Kaupunki hyödyntää riskiperusteista lähestymistapaa, jossa erityisesti työvoimavaltaiset ja hyväksikäytölle alttiit toimialat – kuten rakennus-, logistiikka-, siivous- ja maatalousalan hankinnat – arvioidaan ennakolta korkeampaa valvontaa edellyttäväksi. Tätä varten hyödynnetään valtakunnallisia riskinarviointityökaluja ja HEUNin tuottamaa ohjeistusta, joiden avulla hankintavaatimukset ja valvontamenettelyt voidaan mitoittaa hankinnan riskitasoon.

2. Miten kaupunki varmistaa, että alihankintaketjujen valvonta on riittävää ja ettei missään vaiheessa esiinny ihmiskauppaa tai työperäistä riistoa?

Kaupunki edellyttää, että toimittajat vastaavat myös alihankkijoidensa toiminnasta. Tilaajavastuulain selvitysten tulee olla ajan tasalla koko sopimuskauden ajan. Kaupunki voi suorittaa pistotarkastuksia, vaatia itsearviointeja ja tarkistaa työmailla työskentelevän henkilöstön sopimuksenmukaisuutta. Kaikki toimet mitoitetaan riskin todennäköisyyden lähtökohdista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Urakkaehtoja on vuonna 2025 uudistettu niin, että lähetettyjä työntekijöitä koskevat velvoitteet ovat aiempaa selkeämmät ja valvottavammat.

Kaupunki kehittää myös toimittajahallinnan toimintamalleja ja sähköisiä työkaluja, joiden tavoitteena on parantaa toimitusketjujen läpinäkyvyyttä, varmistaa tilaajavastuulain mukaisten velvoitteiden jatkuva ajantasaisuus sekä tukea alihankintaketjujen seurantaan myös sopimuskauden aikana. Tämä sisältää mm. alihankinnan ketjutuksen rajoittamisen, alihankkijoiden ennakkonimeämisen sekä työntekijätietojen valvonnan työmailla.

Osana valvontaa kaupungilla on mahdollisuus hyödyntää auditointeja, työmaakäyntejä ja pistotarkastuksia, ja sopimuksiin sisällytetään seuraamusmekanismeja, kuten sanktiot ja sopimuksen purkuoikeudet, mikäli epäkohtia havaitaan.

On myös syytä mainita henkilöstölle järjestetyt koulutukset sekä HEUNIn ja AVIn toteuttamat tilaisuudet, ovat lisänneet osaamista riskien tunnistamisessa.

Lisäksi kaupunki käsittelee poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia järjestelmällisesti ja varmistaa, että hinnan muodostuminen on työehtojen ja lainsäädännön mukaista.

3. Millä tavoin kaupunki tekee yhteistyötä viranomaisten ja järjestöjen kanssa ihmiskaupan ehkäisemiseksi?

Viranomaisyhteistyö on keskeistä työperäisen hyväksikäytön torjunnassa, ja kaupunki tekee yhteistyötä poliisin, työsuojeluviranomaisten, Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän, RIKU:n ja SAK:n kanssa.

Tampereen kaupungilla ei tällä hetkellä ole pysyvää, rakenteellista ohjeistusta viranomaisyhteistyöstä työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi. Yhteistyö tapahtuu tapauskohtaisesti ja hyödyntäen valtakunnallisia ohjeistuksia (AVI, poliisi, Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä, HEUNI). Kaupungin arvioi nykyisten käytäntöjen riittävyttä erityisesti niillä toimialoilla, jotka ovat erityisen alttiita hyväksikäytölle. Tämän arvioinnin pohjalta, kaupungin on selvitettävä kehitettäviä toimintamalleja, esimerkiksi epäilyjen ilmoittamiseen ja käsittelyyn liittyviä kanavia sekä viranomaisen olemassa olevia tietolähteitä. Viranomaisten tiedot ovat kuitenkin tarjolla ja niitä hyödyntäviä palveluita kaupungissa käytetään, mm. Vastuugroup-palvelun käyttö tukee toimitusketjujen läpinäkyvyyttä.

Kaupungin hankintatoimessa on kuitenkin olemassa jo edellä vastauksessa mainittuja toimenpiteitä, joilla markkinoiden toimintaa seurataan aktiivisesti ja kyetään puuttumaan väärään toimintaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 16

Valtuustokysely Tampereen nuorisopassin yhdenvertaisesta kohdentamisesta - Marika Puolimatka

TRE:184/12.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Valtuustokysely siirtyi valtuuston kyselytunnilta 19.1.2026.

Nuorisopassi on Tampereella ollut aiemmin käytettävissä kaikilla tamperelaisilla yläkoululaisilla. Nuorisopassi on ollut sosiaalietuus, jonka tarkoituksena on ollut mahdollistaa yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia.

1.1.2026 alkaen nuorisopassin käyttöön on tullut muutoksia. Nuorisopassi on jatkossa käytössä vain tiettyjen asuinalueiden yläkoululaisilla.

Lasten vanhemmilta on tullut palautetta, että he ovat kokeneet lastensa tulleen epätasa-arvoisesti kohdelluiksi, koska nuorisopassi jaetaan vain tiettyjen asuinaleiden lapsille.

Kysynkin

1. Millaisella päätöksentekoprosessilla ja millä perusteilla on tehty päätös nuorisopassin käytön rajaamiseksi pois tietyiltä asuinalueilta?
2. Miten Tampereen kaupunki varmistaa jatkossa, että nuorisolle kohdeistetut sosiaalietuudet jaetaan yhdenvertaisesti riippumatta asuinpaikasta?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Marika Puolimatkan valtuustokyselyyn:

1. Millaisella päätöksentekoprosessilla ja millä perusteilla on tehty päätös nuorisopassin käytön rajaamiseksi pois tietyiltä asuinalueilta?

Nuorisopassi on kunnan tarjoama hyvinvointisovellus nuorille ja se toimii digitaalisena etukorttina harrastuksiin ja tapahtumiin. Nuorisopassin avulla voidaan tarjota harrastusrahaa liikuntaan, kulttuuriin ja muihin aktiviteetteihin. Tampereella nuorisopassin harrastusraha on ollut käytössä vuosiluokkien 7-9 oppilailla ja vuosittain heille on ladattu nuorisopassiin 100 euroa käytettäväksi joko olemassa olevan harrastuksen maksuihin tai tukemaan uusien harrastusten löytämistä. Nuorisopassin harrastusraha ei ole sosiaalietuus, sen saaminen ei perustu perheiden tulotietoihin tai tarveharkintaan vaan se on osa perusopetusikäisten oppilaiden yleistä liikunnallisuuden ja harrastamisen edistämistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Osana Tampereen kaupunginvaltuuston hyväksymää talouden tasapainottamisen ohjelmaa nuorisopassiin käytettävissä oleva summa puolittui. Nuorisopassi on ei-lakisääteistä toimintaa. Tampereen kaupunginhallituksen kehyspäättöksen yhteydessä edellytettiin rahoituksen kohdentamisesta erityisesti yhdenvertaisuutta tukevasti.

Oppilaskohtainen rahoitus on jatkossa 80 euroa lukuvuodessa ja se on käytössä Tampereen kaupungin strategisen kaupunginosakehittämishjelman kohde- ja seuranta-alueen neljässä koulussa eli Hatanpään, Hervannan, Kaukajärven ja Tesoman koulujen 7.-8.-luokkalaisilla. Nämä koulut sijaitsevat alueilla, joihin perusopetuksen tasa-arvorahan kohdentuminen on suurinta. Tätä rahoitusta myönnetään sellaisten alueiden kouluille, joissa on matala koulutustaso, korkea työttömyys ja korkea vieraskielisten osuus.

Nuorisopassin käyttäjätiedot saadaan perusopetuksen oppilashallinnon järjestelmistä. Tulotietojen tallentaminen tai tarkistaminen ei ole mahdollista tätä kautta. Tulorekisteri ei ole käytettävissä tähän palveluun.

Nuorisopassin tavoitteena on tukea nuorten harrastamista, ei yksittäisiä elämyksiä. Tästä syystä nuorisopassille ladattavan summan tulee olla riittävän suuri ja kohdennus oli tässä tilanteessa tarpeen.

Nuorisopassin rinnalla Tampereella on ollut käytössä Unelmista totta - harrastustuki. Tämän toimintamallin toteuttaja on SOS-Lapsikylä ja Tampereen kaupunki on ollut mukana osarahoittajana. Unelmista totta - harrastustuki myönnetään perheille hakemuksesta ja SOS-Lapsikylän organisaation nimeämät henkilöt käsittelevät ne. Hyvinvointialueen koulukuraattorit ja perhetyöntekijät tunnistavat tuen tarpeessa olevia perheitä, mutta verkkoalustan kautta perheet voivat myös itsenäisesti hakea harrastustukea. Unelmista totta -harrastustuki on toteutettu hankeperusteisesti vuosina 2023–2025. Vuoden 2026 alusta lähtien harrastamisen tuesta on suunniteltu kohdennettavaksi 30.000 euroa tähän tukimuotoon.

Unelmista totta -harrastustuen määrä on ollut yhdelle tukea saavalle lapselle keskimäärin noin 400 euroa vuodessa. Tampereen kaupungin rahoitusosuudella on mahdollista tukea 350 lapsen harrastusta.

2. Miten Tampereen kaupunki varmistaa jatkossa, että nuorisolle kohdistetut sosiaalietuudet jaetaan yhdenvertaisesti riippumatta asuinpaikasta?

Perusopetuksen lähtökohtana on vahvistaa kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet maksuttomaan oppimiseen ja tukea harrastusmahdollisuuksiin osallistumista koulupäivän yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä. Tampereen kaupungin sivistyspalvelujen toimintaan ei kuulu sosiaalietuuksien myöntäminen. Kaikille yhteisten harrastusmahdollisuuksien edistäminen toteutuu erinomaisesti Tampereella kymmenen vuoden ajan käytössä olleen Lupa Harrastaa -toimintamallien kautta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Suoran rahallisen tuen osuus perusopetuksen harrastustoiminnan tukemisessa on noin kymmenen prosenttia kokonaiskustannuksista. Nuorisopassille ladattava harrastusraha on harkinnanvarainen toimi lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseen. Yksi mahdollisuus kohdentaa avustukset asuinpaikasta riippumattomaan malliin olisi, että nuorisopassin käytöstä luovuttaisiin ja siirryttäisiin käyttämään ainoastaan hakemuspohjaista Unelmista totta -toimintamallia. Näin suurta muutosta ei kuitenkaan päädytty tekemään vuoden 2026 budjettineuvotteluissa. Mikäli nuorisopassiin varattua rahoitusta halutaan kohdentaa toisin, on myös Lupa Harrastaa – harrastustoimintojen laajentaminen edelleen mahdollista.

Valmistelijan yhteystiedot

perusopetusjohtaja Ulla Ojalammi, puh. 050 428 3044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

johtava asiantuntija Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 17

Valtuustokysely ruoka-avun tarpeen kasvusta Tampereella - Lauri Lindén

TRE:668/05.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Ruoka-avun tarve Tampereella on jatkanut kasvuaan ja pysynyt korkealla jo vuosia. Ruoka-apua haettiin Tampereella vuonna 2025 yli 178 000 kertaa. Se tekee lähes 15 000 hakua jokaista kuukautta kohden.

Taloudellinen ahdinko on ollut voimakkaassa kasvussa ja jatkaa yhä kasvamistaan. Tämä näkyy kaikkein kärjistetyimminkin ruoka-avun piirissä. Viime aikoina on uutisoitu alati pitenevistä ruokajonoista, joissa on jonottamassa ruokaa jopa nälkäisiä lapsia ilman vanhempiaan. Tampereen tilanne mukailee kansallista trendiä. Tarve koskettaa yhä laajempaa joukkoa, mukaan lukien lapsiperheitä, eläkeläisiä, opiskelijoita ja työttömiä.

Kirjaimellisesti elintärkeää työtä ruoka-avun piirissä tekevien tahojen mukaan kapasiteetin rajat ovat tulleet vastaan. Avun tarjonta ei siis enää riitä kattamaan suurta kysyntää. Yle ja Aamulehti uutisoivat 19.1.2026 Tampereen Ruokapankin tammikuussa eläkkeelle jääneen toiminnanjohtaja Marja Palkosen tiedotteen, jossa kerrotaan Ruokapankin toimivan jo nykyisin kapasiteettinsa äärirajoilla. Ruoka-avun määrällistä kasvattamista ei ole mahdollista jatkaa tällä kapasiteetilla.

Kaupunginhallitus teki marraskuussa päätöksen tukea Ruokapankin toimintaa 50 000 euron lisäavustuksella. Tämä oli tärkeä päätös. Mutta silti nyt tehdyt toimet eivät näytä riittävän. Etenkin, kun jo aiemmin tehtyjen sosiaaliturvaleikkausten päälle astui helmikuussa voimaan uudet leikkaukset toimeentulotukeen. Lisäksi työttömyystilanne jatkaa pahenemistaan.

Kysynkin:

1. Mikä on kaupungin tilannekuva? Riittääkö ruoka-avun tarjonta Tampereella juuri nyt?
2. Mitä keinoja kaupungilla on turvata ruoka-avun aito riittävyys poikkeuksellisen vaikeassa tilanteessa?
3. Miten kaupunki on varautunut mikäli toimeentulotuen leikkaukset ja yhä syvenevä taloudellinen ahdinko Tampereella kasvattaa entisestään ruoka-avun tarvetta lähiaikoina?

Vastaus Lauri Lindénin valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.